

Inhoudstafel

Inleiding	33
1. Begrip van loon voor de sociale zekerheid	33
2. Begrip van loon voor het fiscaal recht	34
2.1. <i>Beginsel</i>	34
2.2. <i>De aanslag ‘geheim commissieloon’</i>	35
3. Begrip van loon voor het arbeidsrecht	36

Hoofdstuk 1

Aandelenopties – Warrants – Overdracht van aandelen	39
1. Aandelenopties (stock options).	40
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	41
1.1.1. Tijdstip van belasting	41
1.1.2. Raming van het voordeel	44
1.1.3. Bedrijfsvoorheffing	48
1.1.4. Individuele fiches (inkomen 2022)	51
1.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	53
2. Overdracht van aandelen	53
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	54
2.1.1. Overdracht van aandelen met decote	54
2.1.2. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs in het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen.	54
2.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	55
2.2.1. Overdracht van aandelen met decote	55
2.2.2. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs in het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen.	56
2.3. <i>Bijzonder geval: aandelen toegekend door een moederverenootschap</i>	56
2.3.1. Aspecten van sociale zekerheid	56
2.3.2. Fiscale behandeling.	58
3. Bijzonderheden op het vlak van aandelenopties.	58
3.1. <i>Optieplannen op deelbewijzen van een bevek</i>	58
3.1.1. Hoe werkt een optieplan op deelbewijzen van een bevek?	59
3.1.2. Voorbeeld	60
3.1.3. Voorwaarden opgelegd door de Dienst Voorafgaande Beslissingen (DVB)	61
3.2. <i>Warrantsplan / Korte termijn optieplan</i>	63

3.2.1. Hoe werkt een warrantsplan?	64
3.2.2. Voorbeeld	64
3.2.3. Voorwaarden	65
3.3. <i>De spiegelopties</i>	66
3.3.1. Hoe werken de spiegelopties?	66
3.3.2. Toepassingsvoorwaarden	67
3.3.3. Toepassing van het principe van de spiegelopties op de optieplannen op deelbewijzen van een bevek	68
3.4. <i>Nieuw: optieplannen zonder tussenpersoon</i>	69
3.4.1. Warrantplannen zonder bank	69
3.4.2. Langetermijnplannen zonder bank	70
4. Arbeidsrechtelijke aspecten	71
5. Te vermijden valstrikken	72
5.1. <i>Gedekt zijn door een eigen ruling en/of een recente brief van de RSZ</i>	73
5.2. <i>De 20%-grens in acht nemen</i>	73
5.3. <i>Een verworven recht of een bepaald voordeel niet omzetten in warrantplan</i>	73
5.4. <i>Het financiële risico voor de begunstigden niet wegnemen</i>	74
5.5. <i>Automatische verkoop in de warrantplannen</i>	74

Hoofdstuk 2

Aanvullende pensioenen	75
1. Groepsverzekeringen	76
1.1. <i>Soorten pensioentoezeggingen</i>	76
1.1.1. Sectorpensioenplannen	77
1.1.2. Ondernemingspensioenplannen	77
1.1.3. Individuele pensioenbelofte of individuele pensioentoezegging	78
1.2. <i>Aansluiting bij een aanvullend pensioenplan</i>	79
1.2.1. Verplichte aansluiting	79
1.2.2. Verbod van discriminatie	80
1.3. <i>Praktische aspecten van de plannen van aanvullend pensioen</i>	84
1.3.1. Rendementsgarantie	84
1.3.2. Leeftijd waarop het aanvullend pensioen wordt betaald	86
1.3.3. Wachtperiode	87
1.3.4. Drempel voor de overdracht	87
1.4. <i>Informatie</i>	88
1.4.1. Jaarlijks verslag	88
1.4.2. Individuele informatie	88
1.4.3. Toegang voor de werknemer	88
1.5. <i>Fiscale behandeling</i>	89
1.5.1. Werkgeversbijdragen	89
1.5.2. Werknemersbijdragen	90
1.5.3. Uitkeringen in de vorm van kapitaal	91
1.5.4. Uitkeringen onder de vorm van rente	94

1.5.5. Samenvattende tabellen	95
1.6. <i>Bijdragen gestort door de werkgever</i>	105
1.6.1. Bijdragen gestort door de werkgever: basisbijdrage (8,86%)	105
1.6.2. Bijdragen gestort door de werkgever: Wyninckx-bijdrage	106
1.6.3. Uitkeringen: sociale bijdragen	106
1.7. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	108
2. Vrij aanvullend pensioen voor werknemers (VAPW).	109
2.1. <i>Juridisch kader</i>	110
2.2. <i>Initiatief</i>	110
2.3. <i>Werking</i>	110
2.3.1. Afsluiting van een pensioenovereenkomst	110
2.3.2. Bedrag	110
2.3.3. Inhouding op het loon	112
2.3.4. Storting	113
2.3.5. Informatie	113
2.4. <i>Geen nieuwe individuele voortzetting van collectieve plannen meer</i>	113
2.5. <i>Fiscale behandeling</i>	113
2.5.1. Bijdragen	113
2.5.2. Belasting	114
2.5.3. Uitkeringen	114
2.5.4. Fiscale fiche.	114
2.6. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	114
3. Terugbetaling van een privéverzekering aanvullend pensioen	115
3.1. <i>Notie</i>	115
3.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	115
3.3. <i>Fiscale behandeling</i>	116
3.3.1. Storting door de werkgever op de pensioenspaarrekening van de werknemer.	116
3.3.2. Terugbetaling van het individuele pensioensparen	116
4. Vergelijkende tabel	117

Hoofdstuk 3

Auteursrechten	119
1. Begrip auteursrecht en overdraagbaarheid	120
1.1. <i>Soorten rechten</i>	120
1.1.1. Vermogensrecht	120
1.1.2. Moreel recht	120
1.2. <i>Houder van het auteursrecht in het kader van de arbeidsrelatie</i>	120
1.2.1. Principe: de werknemer	120
1.2.2. Uitzondering: de werkgever	121
1.3. <i>Overdracht van auteursrechten</i>	121
2. Aspecten van sociale zekerheid	122
2.1. <i>Standpunt van het Hof van Cassatie</i>	123

2.2. <i>Standpunt van de RSZ.</i>	123
2.3. <i>Synthese</i>	124
2.4. <i>Toekomst?</i>	124
3. <i>Fiscale behandeling</i>	125
3.1. <i>Beperking van het toepassingsgebied</i>	125
3.1.1. <i>Stelsel vóór 2023</i>	125
3.1.2. <i>Nieuwe stelsel.</i>	125
3.2. <i>Roerende voorheffing</i>	126
3.2.1. <i>Stelsel vóór 2023</i>	127
3.2.2. <i>Nieuw stelsel</i>	127
3.2.3. <i>Overgangsregime van een jaar</i>	129
3.2.4. <i>Aangifte en betaling.</i>	130
3.2.5. <i>Fiscale fiche (inkomen 2022)</i>	131
4. <i>Arbeidsrecht</i>	132
4.1. <i>Principes</i>	132
4.2. <i>Opname in de berekeningsbasis van de opzeggingsvergoeding</i>	132
4.3. <i>Opname in de berekeningsbasis van het minimumloon</i>	133
5. <i>Synthese.</i>	134

Hoofdstuk 4

Cafetariaplan	135
1. <i>Definitie</i>	136
2. <i>Mogelijke vormen</i>	136
3. <i>Invoering van een cafetariaplan</i>	137
3.1. <i>Instemming van de partijen</i>	137
3.2. <i>Rechtsinstrument</i>	137
3.2.1. <i>Collectieve arbeidsovereenkomst</i>	137
3.2.2. <i>Algemeen beleid en individuele overeenkomst</i>	138
3.2.3. <i>Arbeidsreglement.</i>	138
3.3. <i>Naleving van de hiërarchie van de rechtsbronnen</i>	138
3.4. <i>Vrijwillige of verplichte deelname van de werknemers</i>	139
3.5. <i>Informatieplicht.</i>	139
4. <i>In acht te nemen regels.</i>	139
4.1. <i>Antidiscriminatiereglementering</i>	139
4.2. <i>Naleving van het gewaarborgd minimummaandinkomen</i>	140
4.3. <i>Naleving van de loonnorm.</i>	141
4.4. <i>Antimisbruikmaatregelen</i>	141
4.5. <i>In acht te nemen omzettingsregels.</i>	141
5. <i>Sociale en fiscale behandeling.</i>	141
6. <i>Valorisatie van de voordelen</i>	142
7. <i>Voorbeelden van voordelen die in een cafetariaplan kunnen zitten</i>	142

7.1. <i>Om te zetten voordelen</i>	142
7.1.1. Brutoloon	142
7.1.2. Eindejaarspremie	143
7.1.3. Individuele bonus	143
7.1.4. Bedrijfswagen en de andere voordelen in natura	143
7.1.5. Extralegale verlofdagen	143
7.1.6. Diverse premies	143
7.1.7. Kostenvergoedingen?	143
7.2. <i>Te kiezen voordelen</i>	144
7.2.1. Verzekeringen en gezondheid	144
7.2.2. Bijkomende verlofdagen	144
7.2.3. Voordelen in natura	144
7.2.4. Warrants	145
7.2.5. Mobiliteit	145
7.2.6. Opleiding	145
7.2.7. Voordeelkaart	145
7.2.8. Cash premie (saldo)	146
7.3. <i>Afgeraden voordelen</i>	146
7.3.1. Algemeen	146
7.3.2. Extralegale kinderbijslag	146
8. Het cafetariaplan in het kader van aanvullende pensioenen	147
9. Stappen en aandachtspunten	148
Hoofdstuk 5	
Ecocheques	149
1. Elektronische ecocheques	150
2. Aspecten van sociale zekerheid	151
2.1. <i>Voorwaarden voor de vrijstelling</i>	151
2.1.1. Vervanging	151
2.1.2. Voorwaarden	152
2.1.3. Sanctie	153
3. Fiscale behandeling	154
3.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	154
3.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	154
4. Wijze van berekening van het aantal aan de werknemers toe te kennen ecocheques	154
4.1. <i>Deeltijdse werknemers</i>	154
4.2. <i>Indiensttreding, vertrek, wijziging van personeelscategorie en schorsing van de arbeidsovereenkomst</i>	155
4.3. <i>Het probleem van de afrondingen</i>	156
4.4. <i>Bijzondere betalingswijze</i>	156
5. Informatieverstrekking aan werknemers	157

6. Lijst van ecologische producten en diensten die in aanmerking komen voor betaling met ecocheques	157
7. Model	160
7.1. <i>Cao betreffende de toekenning van elektronische ecocheques</i>	160
7.2. <i>Individuele overeenkomst tot toekenning van elektronische ecocheques</i>	165
8. Ecocheques toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders	170
9. Ecocheque versus maaltijdcheque	170
10. Aspecten van arbeidsrecht	171

Hoofdstuk 6

Geschenken en vrijgevheden	173
1. Geschenken en geschenkcheques	174
1.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	174
1.1.1. Sinterklaas, Kerstmis of Nieuwjaar	174
1.1.2. Onderscheiding	175
1.1.3. Pensionering	175
1.1.4. Gemeenschappelijke bepalingen	176
1.2. <i>Fiscale behandeling</i>	178
1.2.1. In hoofde van de werknemer	178
1.2.2. In hoofde van de werkgever	180
1.3. <i>Samenvatting</i>	180
2. Vrijgevheden	181
2.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	182
2.2. <i>Fiscale behandeling</i>	183
3. Aspecten van arbeidsrecht	185

Hoofdstuk 7

Gezondheid van de werknemer	187
1. Vaccinaties	188
1.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	188
1.2. <i>Fiscale behandeling</i>	188
1.2.1. In hoofde van de werknemer	188
1.2.2. In hoofde van de werkgever	188
2. Hospitalisatieverzekering	189
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	189
2.1.1. Beoogde verzekeringen	189
2.1.2. Fiscaal stelsel van de premies en uitkeringen van welbepaalde collectieve verzekeringen	191
2.1.3. Schema's	195
2.1.4. Door de werkgever ten laste genomen vergoedingen	198
2.1.5. Hospitalisatieverzekering bij een mutualiteit	198
2.1.6. Met het zegel gelijkgestelde taks	198

2.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	198
2.3. <i>Bijzondere gevallen</i>	199
2.3.1. Terugbetaling van een hospitalisatieverzekering	199
2.3.2. Plastische chirurgie	200
2.3.3. Ziekenfondsbijdragen	200
2.3.4. Verzekeringen met meervoudige dekking	201
2.3.5. Terugbetaling franchise	201
2.3.6. Intern medischekostenplan	201
2.3.7. Medische check-up	202
2.3.8. Corrigerende glazen en hoorapparaten	203
2.3.9. Tandverzekering	203
2.4. <i>Informatieplicht van de werkgever</i>	204
2.4.1. Recht van individuele voortzetting	204
2.4.2. Betaling van aanvullende premies	206
2.4.3. Model van mededeling door de werkgever	207

 Hoofdstuk 8

IT-tools (pc, tablet, smartphone en internet)	209
1. Terbeschikkingstelling van IT-tools: pc, tablet, smartphone en internet	210
1.1. <i>Algemene beschouwingen</i>	210
1.1.1. Privégebruik	210
1.1.2. Professioneel gebruik	211
1.1.3. Privégebruik van de installaties in de bedrijfslokalen	212
1.1.4. Welke werknemers kunnen dit loonvoordeel genieten?	212
1.2. <i>Sociale en fiscale behandeling</i>	213
1.2.1. Forfaitaire bedragen	213
1.3. <i>Fiscale behandeling voor de werkgever</i>	219
1.3.1. Aftrekbaarheid	219
1.3.2. Btw	219
1.4. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	220
1.5. <i>Combinatie van eigen kosten van de werkgever en terbeschikkingstelling van een IT-tool.</i>	221
1.6. <i>Advies</i>	221
1.7. <i>Terbeschikkingstelling telecompakket</i>	222
1.7.1. Aspecten van sociale zekerheid	222
1.7.2. Fiscale behandeling	223
2. Pc-privéplan	223
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	223
2.1.1. Procedure	223
2.1.2. Vrijstelling	224
2.1.3. Werknemers en loonplafond	224
2.1.4. Voorwaarden verbonden aan de vrijstelling	225
2.1.5. Vereiste computerinstallatie	225
2.1.6. Periode waarvoor de vrijstelling van de tussenkomst wordt verleend	226

2.1.7. Fiscale fiche (inkomen 2022)	227
2.1.8. Vaak gestelde vragen	227
2.2. <i>Aspecten sociale zekerheid</i>	230
2.3. <i>Toestand op het einde van de arbeidsovereenkomst</i>	230
3. Modellen	231
3.1. <i>Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een draagbare bedrijfscomputer</i>	231
3.2. <i>Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een tablet</i>	235
3.3. <i>Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een internetverbinding</i>	241
3.4. <i>Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een smartphone (all inclusive)</i>	244
3.5. <i>Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een simkaart (telefoonabonnement + mobiele internetverbinding)</i>	250
3.6. <i>Verklaring houdende het zuiver professionele gebruik van de bedrijfslaptop (of tablet)</i>	255
3.7. <i>Model pc-privéplan</i>	255

Hoofdstuk 9

Kinderen	259
1. Kinderdagverblijf in de onderneming	260
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	260
1.1.1. In hoofde van de werknemer	260
1.1.2. In hoofde van de werkgever	261
1.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	262
1.3. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	263
2. Tussenkost in de kosten voor kinderopvang	263
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	263
2.1.1. In hoofde van de werknemer	263
2.1.2. In hoofde van de werkgever	265
2.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	265
2.3. <i>Het Plan SEMA van de Franse Gemeenschap</i>	265
2.3.1. Principe	265
2.3.2. Samenwerkingsovereenkomst	266
2.3.3. Soorten plaatsen	266
2.3.4. Tussenkost van de werkgever en belastingaftrek	267
2.3.5. Beperkt aantal plaatsen	267
2.4. <i>Kopen of huren van plaatsen in een Nederlandstalige opvangvoorziening</i>	268
2.5. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	268
3. Oppas van de (al dan niet zieke) kinderen	268
3.1. <i>Fiscale behandeling</i>	268
3.1.1. In hoofde van de werknemer	268
3.1.2. In hoofde van de werkgever	269
3.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	269
4. Buitenwettelijke kinderbijlagen	269
4.1. <i>Bepalingen</i>	269

4.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	270
4.2.1. Algemeenheden	270
4.2.2. Standpunt RSZ	270
4.2.3. Standpunt rechtspraak	271
4.2.4. Onderscheid tussen de werknemers?	272
4.2.5. Buitenwettelijke kinderbijslagen en cafetariaplannen	273
4.3. <i>Fiscale behandeling</i>	274
4.3.1. In hoofde van de werknemer	274
4.3.2. In hoofde van de werkgever	274
4.4. <i>Advies</i>	274
4.5. <i>Model</i>	275
5. Tussenkost in school- en studiekosten	276
5.1. <i>Fiscale behandeling</i>	276
5.1.1. In hoofde van de werknemer	276
5.1.2. In hoofde van de werkgever	277
5.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	277
5.2.1. Algemeen	277
5.2.2. Rechtspraak.	277
6. Geboortepremie	279

Hoofdstuk 10

Kosten eigen aan de werkgever	281
1. Begrip en algemene beschouwingen	282
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	282
1.1.1. Soorten van terugbetaling	283
1.1.2. Fiscale fiches	285
1.1.3. Fiscale ruling	287
1.1.4. Akkoord met de belastingcontroleur?	293
1.1.5. Fiscale bemiddeling	293
1.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	295
1.2.1. Algemeen	295
1.2.2. Forfaitaire raming	296
1.2.3. RSZ-forfaits: welke fiscale kwalificatie?	296
1.3. <i>Bewijslast</i>	297
1.3.1. Op sociaal vlak	297
1.3.2. Op fiscaal vlak	297
1.4. <i>Advies</i>	298
1.5. <i>Model: overeenkomst tot terugbetaling van kosten</i>	299
1.6. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	302
1.7. <i>Wijze van de uitbetaling: giraal</i>	302
2. Parkeerkosten	303
2.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	303

2.2. <i>Fiscale behandeling</i>	303
3. Receptiekosten	304
3.1. <i>Fiscale behandeling</i>	304
3.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	304
4. Verblijfskosten	305
4.1. <i>Verblijfskosten voor opdrachten in België</i>	305
4.1.1. Socialezekerheidsaspecten	305
4.1.2. Fiscale behandeling	309
4.1.3. Bijzonder geval van de gezelschapsreis	312
4.2. <i>Terugbetaling van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland</i>	313
4.2.1. Fiscale behandeling	313
4.2.2. Socialezekerheidsaspecten	320
4.2.3. Cumul van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland met maaltijdcheques	320
4.2.4. Cumul van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland met andere terugbetaling	321
4.2.5. Bedragen (sinds 15 februari 2023)	321
4.2.6. Bijzonder geval van een seminarie georganiseerd in het buitenland	321
4.2.7. Bijzonder geval van reizen naar het buitenland die in uitvoering van een sponsorovereenkomst worden aangeboden aan de sponsors of hun gasten	322
4.2.8. Bijzonder geval van de diverse vergoedingen die in de transportsector en in de autocarsector worden toegekend aan chauffeurs die internationale verplaatsingen maken	325
5. Professionele verplaatsingskosten	328
5.1. <i>Fiscale behandeling</i>	328
5.1.1. Bedrag	328
5.1.2. Hogere vergoeding?	328
5.1.3. Bewijs	329
5.1.4. Bijzonder geval: verplaatsingen tussen woonplaats en werk, zonder vaste plaats van tewerkstelling	329
5.2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	330
5.3. <i>Verplaatsing per fiets</i>	331
5.4. <i>Oplaadpaal op de arbeidsplaats</i>	331
5.4.1. Aspecten van sociale zekerheid	331
5.4.2. Fiscale behandeling	331
5.5. <i>Bijzonder geval van verhuizing van onderneming: kilometervergoeding</i>	331
6. Vergoedingen voor huisarbeiders en telewerkers	332
6.1. <i>Thuiswerk</i>	332
6.1.1. Definitie	332
6.1.2. Fiscale behandeling	332
6.1.3. Socialezekerheidsaspecten	333
6.2. <i>Structureel telewerk</i>	333
6.2.1. Definitie	333
6.2.2. Fiscale behandeling	334
6.2.3. Socialezekerheidsaspecten	343
6.2.4. Tabellen	344

6.3. <i>Occasioneel telewerk</i>	344
6.3.1. Definitie	344
6.3.2. Fiscale behandeling	345
6.3.3. Socialezekerheidsaspecten	345
6.3.4. Tabel	345
7. Representatiekosten	345
7.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	346
7.1.1. Gebruik van een persoonlijk bureau	346
7.1.2. Gebruik van een smartphone (of een gsm) voor beroepsdoeleinden	346
7.1.3. Professioneel gebruik van een pc of internet (privé)	347
7.1.4. Garage	347
7.1.5. Parking en carwash	348
7.1.6. Vakliteratuur en documentatie	348
7.1.7. Representatiekosten <i>sensu stricto</i>	348
7.1.8. "Interne" representatiekosten	349
7.2. <i>Fiscale behandeling</i>	349
7.2.1. Kosten voor thuiswerk (<i>Home office</i>)	350
7.2.2. Kleine representatiekosten	350
7.2.3. Gebruik van smartphone (of gsm) voor beroepsdoeleinden	350
7.2.4. Professioneel gebruik van een pc (privé)	351
7.2.5. Autokosten	351
7.2.6. Gemeenschappelijke punten	351
8. Werkkledij en onderhoud	352
8.1. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	353
8.1.1. Algemeen	353
8.1.2. Bedragen	354
8.1.3. Concrete gevallen	355
8.2. <i>Fiscale behandeling</i>	356
8.2.1. In hoofde van de werknemer	356
8.2.2. In hoofde van de werkgever	357
8.3. <i>Kleding met logo van de werkgever</i>	358
8.4. <i>Coronavirus: terbeschikkingstelling van mondklappers en handgels</i>	359
8.4.1. Terbeschikkingstelling van mondklappers en handgels versus terugbetaling	359
8.4.2. Onderhoud van de mondklappers	359
9. Samenvattend schema (1 januari 2023)	360
10. Het bijzondere geval van internationale tewerkstelling	361
10.1. <i>Buitenlandse kaderleden</i>	361
10.1.1. Situering	361
10.1.2. Buitenlandse werknemers/bedrijfsleiders	361
10.1.3. Buitenlandse onderzoekers (de "ingekomen onderzoekers")	363
10.1.4. Inwerkingtreding	365
10.1.5. Het lot van het oude gunstregime van 1983?	365
10.1.6. Aspecten van sociale zekerheid	366

10.2. <i>Kostenvergoedingen bij detacheringen naar het buitenland</i>	366
10.2.1. Aspecten van sociale zekerheid	367
10.2.2. Fiscale behandeling	369
10.2.3. Aspecten van arbeidsrecht	370
11. Cijfers forfaitaire bedragen inzake buitenlandse dienstreizen	375

Hoofdstuk 11

Lening toegekend aan de werknemers	383
1. Aspecten van sociale zekerheid	384
2. Fiscale behandeling	384
2.1. <i>Hypothecaire lening</i>	385
2.1.1. Ogenblik waarop het voordeel wordt verkregen	385
2.1.2. Raming van het voordeel	385
2.2. <i>Niet-hypothecaire lening met vaste looptijd</i>	386
2.2.1. Ogenblik waarop het voordeel wordt verkregen	386
2.2.2. Raming van het voordeel	386
2.3. <i>Niet-hypothecaire lening zonder vaste looptijd</i>	389
2.4. <i>Voorbeeld</i>	389
2.5. <i>Fiscale fiche (inkomen 2022)</i>	390
2.6. <i>Fiscale behandeling in hoofde van de werkgever</i>	390
3. Aspecten van arbeidsrecht	391

Hoofdstuk 12

Maaltijdformules	393
1. Maaltijdcheques	394
1.1. <i>Elektronische maaltijdcheques</i>	394
1.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	395
1.2.1. Voorwaarden voor de vrijstelling	395
1.2.2. Berekening van het aantal maaltijdcheques	398
1.2.3. Bijzondere gevallen	404
1.3. <i>Fiscale behandeling</i>	411
1.3.1. In hoofde van de werknemer	411
1.3.2. In hoofde van de werkgever	411
1.4. <i>Maaltijdcheques toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders</i>	411
1.5. <i>Model</i>	413
1.5.1. Cao betreffende de toekenning van elektronische maaltijdcheques	413
1.5.2. Individuele overeenkomst tot toekenning van elektronische maaltijdcheques	417
2. Bedrijfsrestaurant	420
2.1. <i>Fiscale behandeling</i>	420
2.1.1. In hoofde van de werknemer	421
2.1.2. In hoofde van de werkgever	421

2.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	422
3. Cumul van maaltijdcheques en bedrijfsrestaurant	423
3.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	423
3.2. <i>Fiscale behandeling</i>	424
4. Cumul van maaltijdcheques en restaurantkosten	426
4.1. <i>Fiscale behandeling</i>	426
4.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	427
4.2.1. Algemene regel	427
4.2.2. Bijzondere gevallen	428
5. Verschaffing van maaltijden	429
5.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	429
5.2. <i>Fiscale behandeling</i>	429
5.3. <i>Bijzondere gevallen</i>	429
5.3.1. Drankenvergoeding	429
5.3.2. Kosteloze verstrekking van fruit tijdens de werkuren	430
5.3.3. Kosteloze verstrekking van noten en gedroogd fruit tijdens de werkuren	431
5.4. <i>Cumul van maaltijdcheques en maaltijden</i>	431
6. Synthesetabel	433
7. Aspecten van arbeidsrecht	434

Hoofdstuk 13

Niet-recurrente resultaatgebonden voordelen	435
1. Toepassingsgebied	436
1.1. <i>Werknemers</i>	436
1.2. <i>Werkgevers</i>	436
1.3. <i>Uitgesloten werkgevers</i>	437
2. Definitie van het systeem van resultaatgebonden voordelen	437
2.1. <i>Objectieve criteria</i>	437
2.2. <i>Collectief</i>	438
2.3. <i>Niet-recurrente</i>	438
3. Doelstellingen	439
3.1. <i>Uitgesloten doelstellingen</i>	439
3.2. <i>Doelstellingen met betrekking tot het welzijn van de werknemers op het werk</i>	439
3.3. <i>Doelstellingen in verband met mobiliteit</i>	440
3.4. <i>Voorbeelden van doelstellingen</i>	440
3.4.1. Economische en financiële doelstellingen	441
3.4.2. Doelstelling tot verbetering van de collectieve prestaties en het merkimage van de onderneming	441
3.4.3. Doelstellingen die verband houden met welzijn op het werk en veiligheid	442
3.4.4. Doelstellingen in verband met maatschappelijk verantwoord ondernemen, milieubescherming/ecologie	443

3.4.5. Doelstellingen inzake mobiliteit	443
3.4.6. Doelstellingen in verband met andere maatschappelijke uitdagingen	444
4. Invoering van het systeem	444
4.1. <i>Initiatief</i>	444
4.2. <i>Invoering bij collectieve arbeidsovereenkomst</i>	446
4.3. <i>Invoering bij toetredingsakte</i>	446
4.3.1. Verplichte vermeldingen	447
4.3.2. Procedure	447
4.3.3. Vormcontrole en marginale controle	456
4.3.4. Informatieverstrekking aan de werknemers	456
4.4. <i>E-bonus: elektronische neerlegging</i>	456
4.4.1. Toetredingsakte	456
4.4.2. Collectieve arbeidsovereenkomst	458
5. Het toekenningsplan	458
5.1. <i>Verplichte vermeldingen</i>	458
5.1.1. Doelgroep	458
5.1.2. Doelstellingen	459
5.1.3. Referentieperiode	459
5.1.4. Methode van follow-up en controle	459
5.1.5. Procedure in geval van betwisting	460
5.1.6. Voordelen	461
5.1.7. Wijze van berekening van de voordelen	461
5.1.8. Ogenblik en wijze van betaling	463
5.1.9. Geldigheidsduur van het plan	464
5.2. <i>Facultatieve vermeldingen</i>	464
6. Mogelijkheid om de te bereiken doelstellingen of niveaus te veranderen	464
6.1. <i>Toekenningsplan ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst</i>	464
6.2. <i>Toekenningsplan ingevoerd door toetredingsakte</i>	465
7. Niet ter vervanging of omzetting van bestaand loon	465
8. Sociale en fiscale behandeling	466
8.1. <i>Sociale behandeling</i>	466
8.2. <i>Fiscale behandeling</i>	467
8.3. <i>Overschrijding van het grensbedrag</i>	468
8.4. <i>Tewerkstelling bij verschillende werkgevers</i>	468
8.5. <i>Verdeling vrijstelling in eindbelasting</i>	468
9. Informatieverstrekking aan de werknemers	469
9.1. <i>Verplichte vermeldingen</i>	469
9.2. <i>Sociaal document</i>	470
10. Recht van de werknemer en wisselwerking met de andere regelgevingen	470
10.1. <i>Gemiddeld minimumaandinkomen</i>	471
10.2. <i>Uitzendwerknemers</i>	471
10.3. <i>Overgang van onderneming</i>	471

10.4. <i>Buitenlandse werknemers</i>	472
11. Model	472
11.1. <i>Collectieve arbeidsovereenkomst</i>	472
11.2. <i>Toetredingsakte</i>	478
11.3. <i>Informatieblad te verstrekken aan de werknemer op het einde van de referentieperiode voor de betaling van het niet-recurrente resultaatgebonden voordeel</i>	483

 Hoofdstuk 14

Participatie in het kapitaal en de winstpremie	485
1. Toepassingsgebied	486
1.1. <i>Werkgever</i>	486
1.2. <i>Begunstigden</i>	486
1.2.1. <i>Arbeidsovereenkomst</i>	486
1.2.2. <i>Anciënniteitsvoorwaarde</i>	487
1.2.3. <i>Uitsluiting van bedrijfsleiders</i>	487
1.3. <i>Mogelijke vormen</i>	487
1.4. <i>Collectief voordeel</i>	487
2. De winstpremie	488
2.1. <i>Definitie</i>	488
2.2. <i>Initiatief van de werkgever</i>	488
2.3. <i>Vormen</i>	488
2.3.1. <i>Identieke premie</i>	488
2.3.2. <i>Gecategoriseerde premie</i>	488
2.4. <i>Invoering van de winstpremie</i>	489
2.4.1. <i>Voorafgaande voorwaarde</i>	489
2.4.2. <i>Identieke winstpremie</i>	490
2.4.3. <i>Gecategoriseerde winstpremie</i>	490
2.5. <i>Maximumbedrag van de winstpremies</i>	495
2.6. <i>Herinnering van het collectieve karakter en de pro-rata regels</i>	495
2.6.1. <i>Collectief</i>	495
2.6.2. <i>Pro-rata regels</i>	496
2.7. <i>Modellen</i>	497
2.7.1. <i>Model van cao tot invoering van een gecategoriseerde winstpremie</i>	497
2.7.2. <i>Model van toetredingsakte tot invoering van een gecategoriseerde winstpremie</i>	500
3. Het participatieplan	502
3.1. <i>Definities</i>	502
3.2. <i>Initiatief van de werkgever</i>	502
3.3. <i>Invoering van het plan</i>	503
3.3.1. <i>Voorafgaande voorwaarden</i>	503
3.3.2. <i>Overlegprocedure</i>	503
3.4. <i>Maximumbedrag van de participaties</i>	507
3.5. <i>Onbeschikbaarheidsperiode</i>	507

4. De coöperatieve participatievennootschap	508
4.1. <i>Notie</i>	508
4.2. <i>Vorm</i>	508
4.3. <i>Onbeschikbaarheidsperiode</i>	508
4.4. <i>Vermeldingen van het participatieplan</i>	509
5. Het investeringsspaarplan	510
6. Fiscale behandeling	510
6.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	510
6.1.1. Winstpremie.	510
6.1.2. Deelnames in het kapitaal	511
6.1.3. Winstpremies toegekend in het kader van een investeringsspaarplan	511
6.1.4. Belastbare grondslag	511
6.1.5. Opeisbaarheid van de belasting	511
6.1.6. Schuldenaars van de belasting	512
6.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	512
6.3. <i>Aangifte en betaling</i>	512
6.3.1. Aangifte- en betalingstermijnen	512
6.3.2. Wijze van aangifte	512
6.3.3. Betalingswijze	513
6.4. <i>Fiscale fiche (inkomen 2022) – Winstpremie</i>	513
7. Socialezekerheidsaspecten	514
7.1. <i>Winstpremie</i>	514
7.2. <i>Deelname in het kapitaal</i>	514
8. Arbeidsrechtelijke aspecten	514
9. Sociaal Strafwetboek	515

Hoofdstuk 15

Premies	517
1. Premies toegekend naar aanleiding van een bijzondere privégebeurtenis	518
1.1. <i>Premie bij huwelijk of wettelijke samenwoning</i>	518
1.1.1. Sociaal en fiscaal vrijgesteld bedrag	518
1.1.2. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever	518
1.1.3. Sanctie	518
1.2. <i>Anciënniteits- of jubileumpremie</i>	518
1.2.1. Sociaal en fiscaal vrijgesteld bedrag	518
1.2.2. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever	524
1.2.3. Sanctie	524
1.2.4. Tabel	525
1.3. <i>Geboortepremie</i>	525
1.3.1. Socialezekerheidsaspecten	525
1.3.2. Fiscale behandeling	525

14. <i>Bijzonder geval: begrafenisvergoeding</i>	526
14.1. Socialezekerheidsaspecten	526
14.2. Fiscale behandeling	527
15. <i>Aanvullingen bij sociale voordelen (ziekte en moederschap)</i>	527
15.1. Socialezekerheidsaspecten	527
15.2. Fiscale behandeling.	528
2. Premies toegekend naar aanleiding van een bijzondere gebeurtenis in de onderneming	528
2.1. <i>Premie voor goed idee</i>	528
2.1.1. Socialezekerheidsaspecten	528
2.1.2. Fiscale behandeling	529
2.1.3. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever	529
2.2. <i>Premie ter bestrijding van het absentisme – Stipheidspremie</i>	529
2.2.1. Socialezekerheidsaspecten	529
2.2.2. Fiscale behandeling	530
2.3. <i>Enmalige innovatiepremies</i>	530
2.3.1. Toepassingsgebied	530
2.3.2. Voorwaarden betreffende de innovatie	531
2.3.3. Voorwaarden betreffende de toegekende premie	534
2.3.4. Voorwaarden betreffende de publiciteit van de regeling (procedure)	534
2.3.5. Document	536
2.4. <i>Uitzonderlijke premie betaald bij het op pensioen gaan</i>	539
2.5. <i>Premie ter beloning van het aanbrengen van een klant</i>	539
2.6. <i>Aanvullingen bij jeugd- of seniorvakantie</i>	540
2.6.1. Jeugdvakantie	540
2.6.2. Seniorvakantie	540
2.6.3. Aanvullingen bij sociale voordelen	540
2.6.4. Is de aanvulling door de werkgever betaald bij jeugd- of seniorvakantie een aanvulling bij een sociaal voordeel?	541
2.7. <i>Terugbetaling van een opleiding</i>	541
2.8. <i>Aanwervingspremie</i>	541
2.8.1. Socialezekerheidsaspecten	542
2.8.2. Fiscale behandeling	542
3. Synthese	543

 Hoofdstuk 16

Sport en cultuur	545
1. Sport- en cultuurcheques	546
1.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	546
1.2. <i>Fiscale behandeling</i>	547
1.2.1. In hoofde van de werknemer	547
1.2.2. In hoofde van de werkgever	547
1.3. <i>Model</i>	548
1.3.1. Cao betreffende de toekenning van sport- en cultuurcheques	548

1.3.2. Individuele overeenkomst betreffende de toekenning van sport- en cultuurcheques	550
2. Abonnementen of toegangsbewijzen voor culturele manifestaties	552
2.1. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	552
2.2. <i>Fiscale behandeling</i>	552
2.2.1. In hoofde van de werknemer	552
2.2.2. In hoofde van de werkgever	553
3. Geschenkcheques die in het domein van de sport en cultuur worden toegekend	553
4. Cumul geschenkcheque met cultuur- en sportcheque	553
5. Terbeschikkingstelling van sportinfrastructuur	554
5.1. <i>Kosteloos gebruik van de sportinfrastructuur van de werkgever</i>	554
5.1.1. Aspecten van sociale zekerheid	554
5.1.2. Fiscale behandeling	555
5.2. <i>Kosteloos gebruik van een externe sportinfrastructuur</i>	556
5.2.1. Aspecten van sociale zekerheid	556
5.2.2. Fiscale behandeling	556

Hoofdstuk 17/1

Vervoer: de bedrijfswagen	559
1. Fiscale behandeling	560
1.1. <i>Het begrip "persoonlijk gebruik"</i>	560
1.1.1. Algemeenheden	560
1.1.2. Vaste plaats van tewerkstelling	561
1.1.3. Notie van beroepsmatige verplaatsingen	561
1.1.4. Toekenning aan een derde persoon	562
1.1.5. Synthese	564
1.2. <i>Raming van het voordeel</i>	564
1.2.1. Forfaitaire raming	564
1.2.2. CO ₂ -uitstoot	566
1.2.3. Cataloguswaarde	573
1.3. <i>Vermindering van het voordeel</i>	580
1.3.1. <i>Pro rata temporis</i>	580
1.3.2. Schorsingen van de arbeidsovereenkomst	583
1.3.3. Geval van langdurige afwezigheid	583
1.3.4. Firmawagen uitsluitend gebruikt voor woon/werkverplaatsingen	583
1.3.5. Tegemoetkoming van de werknemer	584
1.4. <i>Verskillende ter beschikking gestelde voertuigen</i>	591
1.4.1. In de loop van het jaar	591
1.4.2. Vervangwagen	593
1.4.3. Tijdelijk verlies van het voertuig wegens onderhoud of herstelling	593
1.4.4. Aanloopwagen	593
1.5. <i>Twee of meer ter beschikking gestelde voertuigen</i>	595
1.5.1. "Zes wielen"-leasingcontract	595

1.5.2. Poolwagen	596
1.5.3. Garagebedrijf	596
1.6. Salary split	597
1.7. <i>Gebruik van het voertuig na de arbeidsovereenkomst</i>	597
1.8. <i>Welke voertuigen?</i>	597
1.8.1. Auto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen	597
1.8.2. Lichte vrachtauto's	598
1.9. <i>Elektrische of hybride bedrijfswagen en elektriciteitskosten</i>	601
1.9.1. Elektrische of hybride bedrijfswagen zonder tussenkomst in de elektriciteitskosten	601
1.9.2. Elektrische of hybride bedrijfswagen en oplaadpaal bij de werkgever	601
1.9.3. Elektrische of hybride bedrijfswagen, oplaadpunt bij de werknemer thuis en terugbetaling van de getankte elektriciteit	602
1.9.4. Elektrische of hybride bedrijfswagen met tussenkomst in de elektriciteitskosten	603
1.10. <i>Bedrijfsvoorheffing</i>	605
1.11. <i>Individuele fiches en samenvattende opgave (inkomsten 2022)</i>	605
1.11.1. Werknemers (fiche 281.10)	606
1.11.2. Bedrijfsleider (fiche 281.20)	607
1.11.3. Ex-werknemer	608
1.12. <i>Aftrekbaarheid</i>	608
1.12.1. Datum van afschaffing	609
1.12.2. Benzine- en dieselwagens (verbrandingsmotor)	610
1.12.3. Volledig elektrische wagens	611
1.12.4. Hybridevoertuigen	611
1.12.5. Rechtspersonenbelasting	612
1.12.6. Verworpen uitgave	612
1.13. <i>Laadpalen</i>	614
1.13.1. Voor particulieren	614
1.13.2. Voor ondernemingen	615
1.14. <i>Btw</i>	615
1.15. <i>Aankoop van een voertuig door de werknemer of door de ex-werknemer</i>	615
1.16. <i>Informatieplicht</i>	616
2. <i>Socialezekerheidsaspecten</i>	616
2.1. <i>Solidariteitsbijdrage</i>	616
2.1.1. Algemeen	616
2.1.2. Uitzendkracht	617
2.2. <i>Privégebruik en woon/werkverkeer</i>	617
2.2.1. Utilitair voertuig	617
2.2.2. Woon/werkverkeer	618
2.2.3. Samenvatting	618
2.3. <i>Berekening van de bijdrage</i>	619
2.3.1. Formule	619
2.3.2. Verhoging vanaf 1 juli 2023	619
2.3.3. CO ₂ -uitstoot	620
2.3.4. Bijzondere gevallen	621

2.3.5. Forfaitaire bijdrage	621
2.4. <i>Op welke voertuigen is de bijdrage verschuldigd?</i>	621
2.4.1. Categorie M1 en N1	621
2.4.2. Voertuig met een handelaarsplaat ("Z-plaat")	622
2.4.3. Voertuig van het type <i>pool car</i>	623
2.4.4. Buitenlandse nummerplaat	623
2.4.5. Leasing op naam van de werknemer en terugbetaling van de werkgever	623
2.5. <i>Weerlegbaar vermoeden</i>	624
2.6. <i>Hoe wordt deze bijdrage aangegeven en geïnd?</i>	626
2.7. <i>Sanctie</i>	626
2.8. <i>Aftrekbaarheid van de solidariteitsbijdrage</i>	628
2.9. <i>Gebruik van het voertuig voor of na de arbeidsovereenkomst</i>	628
2.10. <i>Aankoop van een voertuig door de werknemer of door de ex-werknemer</i>	629
2.11. <i>Elektrische of hybride bedrijfswagen en elektriciteitskosten</i>	629
2.11.1. Elektrische of hybride bedrijfswagen zonder tussenkomst in de elektriciteitskosten	629
2.11.2. Elektrische of hybride bedrijfswagen en oplaadpaal bij de werkgever	630
2.11.3. Elektrische of hybride bedrijfswagen, oplaadpunt bij de werknemer thuis en terugbetaling van de getankte elektriciteit	630
2.11.4. Elektrische of hybride bedrijfswagen met tussenkomst in de elektriciteitskosten	630
3. <i>Samenvattend schema</i>	631
3.1. <i>Privégebruik bedrijfswagen (2023)</i>	631
3.2. <i>Gewone en utilitaire voertuigen</i>	632
3.3. <i>Elektrische of hybride bedrijfswagen en elektriciteitskosten</i>	632
4. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	633
4.1. <i>De schorsing van de arbeidsovereenkomst</i>	633
4.1.1. Volledige schorsing van de arbeidsovereenkomst	633
4.1.2. Vermindering van de arbeidsprestaties	634
4.2. <i>Het einde van de arbeidsovereenkomst</i>	635
4.2.1. De opzeg met opzegtermijn	635
4.2.2. De betaling van een opzegvergoeding	635
4.2.3. Ontslag wegens dringende redenen	637
4.2.4. Teruggave van de bedrijfswagen	637
4.3. <i>Aansprakelijkheid van de werknemer</i>	637
4.3.1. Burgerlijke aansprakelijkheid	638
4.3.2. De strafrechtelijke aansprakelijkheid	639
4.4. <i>De werkgever eist de teruggave van het bedrijfsvoertuig tijdens de uitvoering van de overeenkomst</i>	645
4.5. <i>Buitenlandse bedrijfswagens: boorddocumenten</i>	645
4.6. <i>Onderhoud en schoonmaak van de bedrijfswagen</i>	646
4.7. <i>Rookverbod in de bedrijfswagen</i>	646
5. <i>Woon/werkverkeer met de bedrijfswagen</i>	647
5.1. <i>Verplicht gebruik van de bedrijfswagen?</i>	647
5.2. <i>Cumul bedrijfswagen en sociaal abonnement</i>	647

5.2.1. Fiscale behandeling	647
5.2.2. Socialezekerheidsaspecten	648
5.3. <i>Cumul bedrijfswagen en fietsvergoeding</i>	648
5.3.1. Fiscale behandeling	649
5.3.2. Socialezekerheidsaspecten	649
5.4. <i>Cumul bedrijfswagen en bedrijfsfiets</i>	649
5.4.1. Fiscale behandeling	649
5.4.2. Aspecten van de sociale zekerheid	650
6. Terbeschikkingstelling van een tankkaart/oplaadpaal	650
6.1. <i>Tankkaart</i>	650
6.1.1. De werknemer beschikt over een persoonlijke wagen	650
6.1.2. De werknemer beschikt over een bedrijfswagen	651
6.2. <i>Oplaadpaal op de arbeidsplaats</i>	651
6.2.1. De werknemer beschikt over een persoonlijke wagen	651
6.2.2. De werknemer beschikt over een bedrijfswagen	653
7. Modellen	653
7.1. <i>Terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen – Car policy</i>	653
7.2. <i>Terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen (hybride wagen) – Car policy</i>	661
7.3. <i>Terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen (elektrische wagen) – Car policy</i>	672
7.4. <i>Overeenkomst houdende het verbod van privégebruik van bedrijfsvoertuigen</i>	682
7.5. <i>Terbeschikkingstelling van een tankkaart</i>	684

 Hoofdstuk 17/2

Vervoer: alternatieven voor de bedrijfswagen	687
1. Bedrijfsmotorfiets	688
1.1. <i>Fiscale behandeling</i>	688
1.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	688
2. Bedrijfsfiets	688
2.1. <i>Fiscale en sociale behandeling</i>	688
2.1.1. Fietsen	689
2.1.2. Cumul met andere vergoedingen	690
2.1.3. Elektrische fiets en oplaadpaal	690
2.2. <i>Aftrekbaarheid werkgever</i>	691
2.3. <i>Bijzonder geval: aankoop van een fiets door de werkgever en afbetaling door de werknemer</i>	691
2.4. <i>Fietsleasing als voordeel in natura</i>	692
2.4.1. Notie	692
2.4.2. Financiering van de leasing	692
2.4.3. Berekening van de inhouding (neutrale operatie)	693
2.4.4. Te vervullen formaliteiten	693
2.4.5. Sociale en fiscale behandeling	693
2.4.6. Lot van de fiets bij het einde van de leasingovereenkomst en de arbeidsovereenkomst	694

3. Bedrijfsstep	694
3.1. <i>Fiscale behandeling</i>	694
3.2. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	694
4. Vergelijking: wagen, motor, fiets	695
5. Mobiliteitsbudget	696
5.1. <i>Algemeen principe</i>	696
5.2. <i>Invoering van het mobiliteitsbudget</i>	697
5.2.1. Initiatief van de werkgever	697
5.2.2. Aanvraag van de werknemer	697
5.2.3. Eindbeslissing van de werkgever	697
5.2.4. Schriftelijke overeenkomst	698
5.2.5. Sanctie	698
5.3. <i>Voorafgaande voorwaarden</i>	699
5.3.1. Van werkgeverszijde	699
5.3.2. Van werknemerszijde	700
5.3.3. Niet ter vervanging of omzetting van bestaand loon	701
5.3.4. Loonnorm	702
5.4. <i>Bedrag van het mobiliteitsbudget</i>	702
5.4.1. Basisbedrag: TCO	702
5.4.2. Jaarbedrag	708
5.4.3. Individueel bedrag	708
5.4.4. Wat in de hypothese dat de werknemer in aanmerking komt voor een bedrijfswagen?	709
5.4.5. Recht op een bedrijfswagen maar keuze voor een lagere categorie	710
5.4.6. Berekening wanneer de werknemer in de loop van een kalenderjaar instapt	710
5.4.7. Invloed van een deeltijdarbeid op het ogenblik van instap in het mobiliteitsbudget	710
5.4.8. Variabel bedrag	711
5.4.9. Duur	713
5.5. <i>Werking van het mobiliteitsbudget</i>	714
5.5.1. Pijler 1: milieuvriendelijke bedrijfswagen	714
5.5.2. Pijler 2: duurzame vervoerswijze	720
5.5.3. Pijler 3: saldo	734
5.6. <i>Beheer van het mobiliteitsbudget</i>	736
5.6.1. De mobiliteitsrekening	736
5.6.2. Informatieverstrekking	737
5.6.3. Rechtvaardigingsstukken (pijler 2)	737
5.6.4. Mogelijke situaties van terugbetaling	738
5.6.5. Bewaring van de gegevens	739
5.7. <i>Aspecten van sociale zekerheid</i>	739
5.7.1. Pijler 1: milieuvriendelijke bedrijfswagen	739
5.7.2. Pijler 2: duurzame vervoerswijze	739
5.7.3. Pijler 3: saldo	739
5.8. <i>Fiscale behandeling</i>	740
5.8.1. Voor de werknemer	740
5.8.2. Voor de werkgever	740

5.8.3. Fiscale fiche (inkomen 2022)	740
5.9. <i>Gevolgen van het mobiliteitsbudget: woon-werkverplaatsingen</i>	740
5.9.1. Geen verplichte tussenkomst meer	740
5.9.2. Cumul mobiliteitsbudget en vergoeding woon-werkverkeer	741
5.10. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	744
5.10.1. Schorsing van de arbeidsovereenkomst	745
5.10.2. Einde van de arbeidsovereenkomst	745
5.10.3. Mobiliteitsbudget en kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen	745
5.11. <i>Bijzonder geval: werknemer die over meerdere bedrijfswagens beschikt</i>	746
5.12. <i>Sanctie</i>	746
5.13. <i>Overgang van onderneming krachtens overeenkomst (cao 32bis)</i>	747
6. <i>Tabellen</i>	747
6.1. <i>Basisregels</i>	747
6.2. <i>Sociale en fiscale aspecten</i>	748
6.3. <i>Cijfervoorbeeld</i>	748
6.3.1. Gegevens	748
6.3.2. Berekening mobiliteitsbudget	748
7. <i>Modellen</i>	750
7.1. <i>Terbeschikkingstelling van een bedrijfsfiets – Fietspolicy</i>	750
7.2. <i>Mobiliteitsbudget</i>	753
7.2.1. Policy mobiliteitsbudget	753
7.2.2. Ontvangstbewijs	758
7.2.3. Overeenkomst: mobiliteitsbudget	759
7.2.4. Aanvraag mobiliteitsbudget door de werknemer (per brief of per mail)	762
7.2.5. Communicatie aan de werknemer over de berekeningswijze van het mobiliteitsbudget en van het bedrag (per brief of per mail)	762
7.2.6. Akkoord toekenning mobiliteitsbudget (per brief of per mail)	763

 Hoofdstuk 17/3

Vervoer: woon-werkverkeer en carpooling	765
1. <i>Woon-werkverkeer</i>	766
1.1. <i>Principe: verplichte tussenkomst voor de werkgever</i>	766
1.1.1. Vervoer per trein	766
1.1.2. Andere openbaarvervoermiddelen (bus, metro, tram)	767
1.1.3. Gecombineerd openbaar gemeenschappelijk vervoer	767
1.1.4. Privévervoer	768
1.1.5. Verplaatsing met de fiets	768
1.1.6. Verplaatsing met (elektrische) step	770
1.1.7. Verplaatsing te voet	770
1.1.8. Verplaatsing met waterbus	770
1.1.9. Gemeenschappelijk openbaar vervoer op het grondgebied van een andere lidstaat	770
1.2. <i>Fiscale behandeling</i>	771
1.2.1. Vervoer per trein	772

1.2.2.	Andere openbaarvervoermiddelen (bus, metro, tram)	772
1.2.3.	Gecombineerd openbaar gemeenschappelijk vervoer	772
1.2.4.	Privévervoer (bedrag 2023)	772
1.2.5.	Verplaatsing met de fiets	774
1.2.6.	Verplaatsing met (elektrische) step	777
1.2.7.	Verplaatsing te voet	777
1.2.8.	Verplaatsing met waterbus	778
1.2.9.	Fiscale behandeling in hoofde van de werkgever	778
1.2.10.	Samenvattend schema	778
1.3.	Socialezekerheidsaspecten	780
1.3.1.	Vervoer per trein	780
1.3.2.	Andere openbaarvervoermiddelen (bus, metro, tram)	780
1.3.3.	Gecombineerd openbaar gemeenschappelijk vervoer	780
1.3.4.	Privévervoer	780
1.3.5.	Verplaatsing met de fiets	781
1.3.6.	Verplaatsing met (elektrische) step	783
1.3.7.	Verplaatsing te voet	783
1.4.	Samenvattend schema	784
2.	Georganiseerd gemeenschappelijk vervoer (carpooling)	784
2.1.	Fiscale behandeling	784
2.1.1.	Privévoertuig	785
2.1.2.	Een door de werkgever ter beschikking gesteld voertuig	786
2.1.3.	Samenvattend schema	788
2.1.4.	Aangifte op de fiscale fiche 281.10 (inkomsten 2022)	791
2.1.5.	Aftrekbaarheid voor de werkgever	792
2.2.	Socialezekerheidsaspecten	792
2.2.1.	Privévoertuig	792
2.2.2.	Bedrijfsvoertuig	793
2.3.	Modellen	796
2.3.1.	Overeenkomst georganiseerd gemeenschappelijk vervoer (bestuurder en passagier)	796
2.3.2.	Bijlage bij de overeenkomst georganiseerd gemeenschappelijk vervoer – Praktische schikkingen (bestuurder)	797
2.3.3.	Bijlage bij de overeenkomst georganiseerd gemeenschappelijk vervoer – Praktische schikkingen	800

Hoofdstuk 18

	Voordeeltarieven voor de producten of diensten van de onderneming	803
1.	Aspecten van sociale zekerheid	804
1.1.	<i>Algemeen</i>	804
1.2.	<i>Bijzondere gevallen</i>	805
1.2.1.	Franchisenemers	805
1.2.2.	Externe dienstverleners: diensten en producten met korting	805
1.2.3.	Voordeel tarieven versus arbeidsgereedschap	806

2. Fiscale behandeling	807
2.1. <i>In hoofde van de werknemer</i>	807
2.1.1. Algemene voorwaarden	807
2.1.2. Voorwaarden eigen aan de prijskorting	807
2.2. <i>In hoofde van de werkgever</i>	808
2.3. <i>Interessante voorafgaande beslissing</i>	808
2.3.1. Verwerving van een licentie voor computer-software tegen een voordelige prijs	808
2.3.2. Personeelskorting en maximaal bedrag	808
3. Aspecten van arbeidsrecht	809

 Hoofdstuk 19

Voordelen in natura	811
1. Principes.	812
2. Beperkingen.	813
3. Aspecten van sociale zekerheid	813
4. Fiscale behandeling	814
5. Aftrekbaarheid	815
6. Wat gebeurt er ingeval de arbeidsovereenkomst geschorst wordt?	815

 Hoofdstuk 20

Woning	817
1. Aspecten van sociale zekerheid	818
1.1. <i>Algemeenheden</i>	818
1.2. <i>Conciërge</i>	819
1.3. <i>Woning gedeeld door twee werknemers</i>	819
2. Fiscale behandeling	819
2.1. <i>Kosteloze beschikking over een onroerend goed of over een deel van een onroerend goed</i>	820
2.1.1. Algemeenheden	820
2.1.2. Vaststelling van het voordeel	823
2.1.3. Bijzondere vragen.	823
2.2. <i>Kosteloze verstrekking van verwarming en van elektriciteit die voor andere doeleinden dan verwarming wordt gebruikt</i>	825
2.2.1. Forfaitaire raming	825
2.2.2. Werkelijke waarde	826
2.2.3. Tabel	827
2.2.4. Advies en opmerking	828
2.3. <i>Voorbeeld</i>	828
2.4. <i>Kosteloze beschikking over huispersoneel, hoveniers, chauffeurs, ...</i>	829
2.5. <i>Aftrekbaarheid</i>	829
2.6. <i>Fiscale fiche (inkomen 2022)</i>	829
2.7. <i>Aspecten van arbeidsrecht</i>	830

2.8. <i>Gedeelte van de huurprijs betaald door de firma aan een bedrijfsleider als gevolg van de huur van een gemeubileerd gebouwd onroerend goed</i>	830
2.8.1. Principe	830
2.8.2. Berekening	831
2.8.3. Bijzondere gevallen	832

Hoofdstuk 21

Loonnorm	833
1. De loonnorm	834
1.1. <i>Wettelijke basis en bestaansredenen</i>	834
1.2. <i>Procedure</i>	835
1.3. <i>De loonnormen sinds 1996</i>	836
1.4. <i>De loonnorm voor 2023 en 2024</i>	837
1.5. <i>Houding van de sector versus houding van de werkgever</i>	837
2. Toepassingsgebied	838
3. Begrip van loonkosten	838
4. Berekening van de loonnorm	839
4.1. <i>Gemiddelde loonkosten</i>	839
4.1.1. Definitie	839
4.1.2. Concreet	839
4.2. <i>Berekeningswijze</i>	840
4.3. <i>Waarde van de voordelen in natura</i>	840
4.4. <i>Overschrijding door overeenkomst</i>	841
5. Elementen die uitgesloten zijn van de loonkosten	841
5.1. <i>Wettelijke uitzonderingen</i>	841
5.1.1. Indexeringen en baremieke verhogingen	841
5.1.2. Participatie in het kapitaal en de winstpremies	842
5.1.3. Toename van het aantal personeelsleden	842
5.1.4. Bijdragen gestort in het kader van de sociale pensioenstelsels	843
5.1.5. Eenmalige innovatiepremies	843
5.1.6. Kosten eigen aan de werkgever	843
5.1.7. Maatregelen genomen tijdens de COVID-19-crisis	844
5.2. <i>Andere uitzonderingen</i>	844
5.2.1. Overlonen	844
5.2.2. Promotie, bonus en commissielonen	844
5.2.3. Niet-recurrente resultaatgebonden voordelen	845
5.2.4. Verandering van paritair comité of overgang van overneming	845
5.2.5. Toepassing van de reglementering of overheidsmaatregelen	845
5.2.6. Reorganisatie van de arbeidsvoorwaarden	846
5.2.7. Gender- en leeftijdsneutraal loonbeleid	846
6. Controles en sancties	846
6.1. <i>Op sectoraal vlak</i>	846

6.2. <i>Op het vlak van de werkgever</i>	847
7. Tabel	847

 Hoofdstuk 22

Alternatieve verloning: syntheses	851
1. Vergelijkende tabel met voordelen op basis van hun sociale en fiscale behandeling	852
2. Vergelijkende tabel: maaltijdcheques / ecocheques / sport- en cultuurcheques / geschenkcheques	855
3. Vergelijkende tabel van de verschillende aan de werknemers toe te kennen premies . . .	856
3.1. <i>Regels</i>	856
3.2. <i>Cijfervoorbeeld (2022)</i>	859
<i>Wat te onthouden uit deze tabel?</i>	860